

Van de redactie...

Vlak voor het lustrum van de VTB. Een uitgelezen kans om het derde nummer van dit jaar in jullie brievenbus te stoppen. Op tijd begonnen en met veel ideeën is de redactie uiteindelijk toch tijd tekort gekomen. Natuurlijk worden jullie ook via de nieuwsbrief allemaal uitgenodigd voor de viering van het lustrum dat op 19 november plaats zal vinden in Burgers' Zoo in Arnhem.

De VTB bestaat alweer meer dan 10 jaar; een tevredenstemmend feit dat in ons volgende nummer uitgebreid aan de orde komt, een editie met – naar verwachting - veel VTB-feestnieuws. Ondertussen hebben we in dit nummer een Spreekbuis interview met Charlotte Floors, ons nieuwe redactielid en tevens lid van het VTB-bestuur. Leer haar kennen; lees het artikel!

Omdat wij kort wilden terugblikken op het afgelopen seminar van 16 juni dat mede door de VTB werd georganiseerd, kwamen wij interessante zaken tegen. Behalve het complete rapport dat te downloaden is van onze VTB-website, bevat de documentatie 11 interessante stellingen als resultaat van het seminar die oproepen tot het behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit van tropische bossen. De stellingen zijn - in de Engelse taal – verdeeld over dit nummer ter kennisgeving door een groter publiek. Het persbericht uitgegeven ná het seminar kon integraal overgenomen worden, met dank.

Natuurlijk ontbreekt ook nu de Cartoon van Caspar Verwer niet. We wensen jullie veel leesplezier en tot ziens in Arnhem op 19 november!

Omdat wij kort wilden terugblikken op het afgelopen seminar van 16 juni dat mede door de VTB werd georganiseerd, kwamen wij interessante zaken tegen. Behalve het complete rapport dat te

downloaden is van onze VTB-website, bevat de documentatie 11 interessante stellingen als resultaat van het seminar die oproepen tot het behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit van tropische bossen. De stellingen zijn - in de Engelse taal – verdeeld over dit nummer ter kennisgeving door een groter publiek. Het persbericht uitgegeven ná het seminar kon integraal overgenomen worden, met dank.

Natuurlijk ontbreekt ook nu de Cartoon van Caspar Verwer niet. We wensen jullie veel leesplezier en tot ziens in Arnhem op 19 november!

De VTB viert 10 jarig bestaan!

Op vrijdag 19 november organiseert de VTB haar tweede lustrum in de jungle van Burgers' Zoo, een uitgelezen locatie om neer te strijken voor reflectie op onze bijdragen aan en de toekomst van het tropische bos. Al vanaf 9 uur is Burgers' Zoo open voor alle deelnemers aan de VTB lustrumdag, een goede gelegenheid dus om een van de mooiste dierentuinen van het land te bekijken.

De lustrumactiviteiten zelf zijn 's middags. Om 12 uur start de inschrijving. Daarna geven een spraakmakende politica, een zakelijke filosoof en twee oer-VTB'ers presentaties over de toekomst van tropische bossen, duurzaam tropisch bosbeheer, bospolitiek en de 'Nederlandse tropische bosbouwer', elk vanuit hun eigen perspectief.

Rond 3 uur wordt het lustrumboek gepresenteerd, waarna de informatiemarkt geopend wordt waar verschillende organisaties en bedrijven zich presenteren. Tegelijkertijd zijn er korte presentaties met discussie over verschillende onderwerpen: bamboe als alternatief voor hout, energiehuishouding van bossen; investeren in bos; lokaal bosbeheer in Kameroen, in Bolivia en Ecuador en beheer van droge bossen in Ethiopië.

Column

Door Charlotte Floors

Tijdens de talloze keren dat ik door het binnenveld naar huis fiets, weet ik inmiddels hoe het ervoor staat met de aardappelen, maïs en het graan bij mij in de buurt. Ook de groei van sla en peultjes in mijn eigen groententuin zeggen mij genoeg, want ze willen maar niet groot worden. En wij hebben tenminste nog een sproeier in de tuin waardoor ik zelf makkelijk een regenbuitje kan imiteren, hoewel meer voor het oog natuurlijk. Helaas kon deze kunstmatige regenbui niet verbloemen dat de planten maar de helft van de grootte hadden vergeleken met vorig jaar, maar al wel volop bloeien. Mijn waarnemingen in de tuin worden bevestigd door het KNMI. Er blijkt weer een nieuw record te zijn gehaald in weerland. Het voorjaar van 2011 blijkt de droogste en zonnigste in een eeuw.

De groententuin is voor mij gewoon een leuke hobby en als de bonen het begeven is er geen man overboord. Maar hoe zou het zijn als ik hiervan moet overleven? Wat als ik niet zo makkelijk de kraan open kon draaien om alle planten extra water te geven? Het is duidelijk; voedsel en water zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Maar hoe zit het eigenlijk met bossen en voedsel? Dan wordt het complexer. De palmolie in de boter die ik op mijn brood smeer is dagelijkse kost, maar grote kans dat het ook een stuk regenwoud heeft gekost. De maïs van het maïsveld waar ik vanuit mijn raam op uitkijk, zal indirect ergens op een bord belanden in de vorm van een stuk vlees. Precies hetzelfde verhaal geldt voor de soja aan de andere kant van de wereld.

Bos en voedselproductie concurreren. Maar bos is tegelijkertijd ook voedsel. Velen op aarde leven van het bos, maar daarnaast speelt het bos een enorm belangrijke rol voor de omringende omgeving en de rest van de wereld. Helaas ontsnapt deze rol vaak aan het menselijk oog. Met als één van de gevolgen dat landbouw en bos vaak los van elkaar worden gezien of erger nog: als vijanden. Volgens mij wordt het tijd dat de rol van bossen voor water en voedsel duidelijk wordt. Ik kijk daarom uit naar het komende seminar over voedselzekerheid, water en bossen. Hier wordt de link tussen al deze aspecten ongetwijfeld meer expliciet...en een stuk ingewikkelder. Intussen ga ik maar weer terug naar mijn groententuin. Die kan ik tenminste gewoon overzien. ■

Om 7 uur start het feestelijk diner, ter afsluiting van onze lustrumdag.

Dankzij bijdragen van onze sponsoren bedraagt de prijs voor leden (en 1 introducé per lid) slechts 25 euro per persoon. Hiervoor kunt u deelnemen aan het dagprogramma en diner, krijgt u het VTB lustrumboek en de gehele dag toegang tot toegang Burgers' Zoo. Het is ook mogelijk om alleen deel te nemen aan het dagprogramma voor 10 euro, dus zonder diner. Voor niet-leden zijn de deelnamekosten 45 euro (of zonder diner 35 euro).

Je kunt je aanmelden via onze website, www.tropischebossen.nl. Wacht hier niet te lang mee, want deelname is beperkt! Introc es en geïnteresseerden zijn ook bijzonder welkom dus verspreid deze aankondiging bij alle geïnteresseerden.

Slimmer beleid voor tropische biodiversiteit

Met slimmer beleid kan veel biodiversiteit in tropische bossen worden behouden. Dat bleek tijdens het seminar *Conservation and use of biodiversity in tropical forests. Are we on the right track?* dat op 16 juni jl. werd gehouden in Ede. Bestaande internationale verdragen over biodiversiteit en klimaatverandering, maar ook certificering van bosproducten kunnen helpen om tropische biodiversiteit te beschermen. Onderzoekers van Wageningen Universiteit en bossenexperts uit binnen- en buitenland bespraken de ernst van de biodiversiteitscrisis en mogelijke oplossingen.

“Tropische bossen zijn de meest diverse ecosystemen op aarde,”

en hun diversiteit staat sterk onder druk. “Mijn grove schatting is dat ontbossing de komende 200 jaar zal leiden tot het verdwijnen van 10-40% van tropische soorten” zei de eerste spreker op het symposium, prof William Laurance (James Cook University, Australia; Universiteit Utrecht). “Daarom is bosbescherming zo belangrijk. Maar we

hebben die bossen ook nodig om de effecten van klimaatverandering te dempen.”

Zijn al die soorten nodig?

Wat is de functie van biodiversiteit voor mens en ecosysteem? “Biodiversiteit is cruciaal voor het welzijn van de mens,” zegt dr Lourens Poorter, boscoloog aan de WUR. “Wij maken direct gebruik van plant- en diersoorten, maar al die soorten leveren ook essentiële diensten zoals de circulatie van water en nutriënten, en opslag van koolstof.

Maar ook is het functioneren van een ecosysteem direct

afhankelijk van de hoeveelheid soorten die het bevat en de eigenschappen van die soorten”. De 100 bezoekers van het seminar – beleidsmedewerkers, wetenschappers en vertegenwoordigers van milieuorganisaties – onderschreven het grote belang om tropische biodiversiteit te behouden.

FSC en nog veel meer

“Certificering van bosbeheer levert een concrete bijdrage aan het behoud van biodiversiteit in tropische bossen,” stelde Erik Lammerts van Bueren, consultant op het gebied van bosbeleid en beheer. “Certificering is primair een instrument voor het stimuleren van een goed beheer van formeel aangewezen bosgebieden, maar geen instrument voor het verbieden van bosontginning. Boscificering zou een betere weerstand moeten kunnen bieden tegen conversie dan thans het geval is”. Verder

waarschuwde hij voor de ongewenste effecten als gevolg van de wildgroei van certificatiesystemen die op één product of dienst zijn gericht zoals, biomassa voor energie en vastleggen van CO₂. Door die systemen worden ongelijke eisen aan het bosbeheer gesteld. Dat creëert een ongelijk speelveld en wekt verwarring. Hier ligt een belangrijke regulerende rol voor de overheid.”

Slimme toepassing van bestaand beleid kan veel betekenen voor biodiversiteit. “Het raamwerk

van internationale verdragen over biodiversiteit is in orde”, vertelde prof Bas Arts, hoogleraar bosbeleid aan Wageningen Universiteit. “Maar de uitvoering is zeer traag en gebrekkig.” Arts en andere experts benadrukten de negatieve effecten van tegenstrijdig beleid. “Aan de ene kant maken we ons in Nederland hard voor bescherming van het Amazonegebied, maar tegelijkertijd heffen we lage BTW-tarieven op vlees uit dat gebied waarvoor veel bos is gekapt,” zei panellid dr. Danielle Hirsch, lid van de Taskforce Biodiversiteit en directeur van NGO Both Ends. “Slim en coherent beleid is dus heel belangrijk. Ook hier ligt een taak voor de overheid.”

► Meer informatie:

Op de website www.tropischebossen.nl kunnen de samenvattingen en presentaties van de sprekers worden bekeken. Het seminar werd georganiseerd door de Wageningen Universiteit, de Universiteit Utrecht, het Ministerie van LNV, Tropenbos International en de Vereniging Tropische Bossen. Het was het vierde seminar in de reeks *Are we on the right track* over bescherming en beheer van tropische bossen.

Verdere informatie is te krijgen bij Dr. Lourens Poorter, leerstoelgroep Boscologie en Beheer, Wageningen universiteit, tel. 0317-486216, E-mail lourens.poorter@wur.nl, of Dr. Freerk Wiersum, leerstoelgroep Bos en Natuurbeleid, Wageningen Universiteit, tel. 0317-486201, E-mail freerk.wiersum@wur.nl

